

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Bilindiği üzere tarım ürünlerinin hasadı 1-2 ay gibi bir dönemde yapılıp, tüketimi tüm yıla yayılarak yapılmaktadır. Aynı dönemde hasadı yapılan ürünler doğrudan piyasaya sürüldüğünde aşırı fiyat düşüşleri yaşanmaktadır. Bu durum sezon içi ile sezon dışı arasında büyük farklılıklara sebep olmakta, elinde ekonomik ve fiziksel (depolar gibi) imkânı olmayan çiftçiler fiyatın en düşük olduğu dönemde mallarını satmak zorunda kalmaktadır. Bu da üretimin hiçbir safhasında emeği olmayan, sadece malı alıp bekleyerek para kazanan stokçuların en az üretici kadar para kazanmasına imkân vermektedir.

Çiftçilerin ürettiği ürünü daha iyi fiyatlarla satabilmesi ve karlılıklarını artırmak için, malını belirli bir süre saklayabilecek uygun şartlarda depoların ve karşılığında finansman imkânının da sağlanması gerekmektedir. Bu sayede üreticinin satışta eli rahatlayacak ve sezon içinde ürünü düşük fiyata satmak mecburiyetinde kalmayacaktır. Ülkemizde resmen faaliyete geçmiş olan 'Lisanslı Depoculuk' sistemi devletimizin desteği ile beraber üreticinin malını sezon içinde satma zorunluluğunu kaldırmakta, fiyatı takip ederek üreticiye istediği zaman satma imkânı vermektedir.

Üzerinde durulması gereken en önemli hususlar; malın bozulmadan depolanmasının sağlanması, üreticinin malını teminat göstererek finansmana kolayca erişebilmesi, devlet desteklerinin depolamayı kolaylaştırması ve ürün standartlarının kesinleştirilmesi ve alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlığa mahal vermeyecek bir standardizasyon sisteminin oluşturulmasıdır.

Ege Bölgesinde yaklaşık 160 bin ton, Aydın ili özelinde ise yaklaşık 110 bin ton lif pamuk üretimi uzun yıllardan beri yapılmaktadır. Ege Bölgesine hitap eden ELİDAŞ'ın kapasitesi yaklaşık 16 bin tondur. Bu bağlamda, baktığımızda üretilen malın %90 üzerinde bir miktarı yine klasik usullerle gayrinizami depolarda saklanmakta ve pazara arz edilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, ELİDAŞ çok önemli olmakla beraber ihtiyaç duyulan kapasitenin çok altındadır. Bu kapasitenin artırılması pamuğun saklanmasını, pamuk arzının sezon içine sıkışmamasını ve tüm yıl boyunca satılabilmesini kolaylaştıracaktır. Bu sayede sezon içinde ve sezon dışında fiyat dalgalanmaları minimuma inecek, üreticinin sanayiciye, sanayicinin de mala kolay ulaşması açısından denge oluşacaktır.

Hali hazırda üreticinin destekleme alabilmesi için kütlü pamuk müstahsil makbuzu istenmekte olduğu için üretici malını işleyerek lisanslı depoya gönderememektedir. Burada istenilen hedef, sezon içi ve sezon dışı fiyat dalgalanmalarının önüne geçmektir. Şu andaki destekler sadece üreticiye yapılmakta, bazı durumlarda üreticilerimiz yeni sisteme adapte olmakta zorlanmaktadır. Benzer desteklerin alıcıya da (Sanayici, stokçu, tüccar) yapılması sezon içi hasat döneminde alıcı talebini yükseltecek, sonuç olarak bu durum üreticinin lehine olacak ve aynı hizmete destek sağlayacaktır.

6033

- 1) Devlet desteklerinin depolamayı kolaylaştırması ve ürün standartlarının keskinleştirilmesi ve alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlığa mahal vermeyecek bir standardizasyon sisteminin oluşturulması için Bakanlığınız bir çalışma yürütmekte midir?
- 2) Benzer desteklerin alıcıya da yani sanayici, stokçu ve tüccarlara da yapılarak sezon içi hasat döneminde alıcı talebinin yükseltilmesi için ve sonuç olarak üreticinin lehine olacak şekilde bir düzenleme yapacak mısınız?
- 3) İhtiyaç duyulan kapasitenin çok altında olan ELIDAŞ'ın kapasitenin artırılması ve pamuğun saklanması, pamuk arzının sezon içine sıkışmamasını ve tüm yıl boyunca satılabilmesini sağlamak için herhangi bir girişiminiz mevcut mudur?